

Inatsisartut Suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuut imaatqoq Inatsisartunut saqqummiuppara:

Nunaanni Meeqqat pisinnaatitaaffii pingaarnertut tunngavigalugit nuna tamakkerlugu imigassaq pillugu politikimik Kalaallit ineriartortitsisoqartariaqannginnersoq kiisalu inuit ataasiakkaat kiffaanngissuseqarnerisa aammalu meeqqanik illersuinissap akornanni oqimaaqatigiissitsilluni tamanna qanoq aaqqissuunneqartariaqarnersoq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Rosing, Inuit Ataqaatigiit)

Siullermeerneqarnera

Qujanaq siulittaasoq.

Qujanaq aamma oqallisissiami siunnersuuteqartumut.

Naleqqamiit oqaaseqaatissarput ima ima qarpoq.

Siunissaq meeqqaniippoq, inuiaqatigiillu allanngortinneqarsinnaapput.

Naleqqamiit erseqqissarusupparput imigassaq pillugu oqallinneq kisitsisinut, inatsisinut imaluunniit politikimut taamaallaat tunngassuteqanngimmat. Pineqartut tassaapput inuit inuuneri, meeqqat toqqissisimanerat, ilaqutariit ingerlaneri aammalu inuiaqatigiittut qanoq inissisimanerput.

Kalaallit Nunaanni imigassamik aalakoornartortalimmik ajornartorsiuteqarneq inuiaqatigiinni unammillernartorujussuuvoq. Tamanna inuit peqqissusaannut, ilaqutariinnut, meeqqanut aammalu inuiaqatigiinni aningaasaqarnerup ingerlanneqarneranut annertuumik sunniuteqartarpoq.

Meeqqat amerlavallaat ullumikkut angerlarsimaffinni toqqissisimannginnermik, annilaanganermik aammalu ernumanermik inuupput.

Meeqqat pillugit oqallinnermi pingaernerpaatut eqqaamassavarput meeqqat malussajasuullutillu takunnilluartartuusut. Meeqqap susoqassamaarnerani unnukkut aatsaat malugineq ajorpaa. Ullaakkut iteraangami angajoqqaami pissusilersornerisigut paasisarpaa unnugu aalakoortoqartussanngortoq. Meeqqat kiinarsiullaqissuupput, angajoqqaamik anersaartarnerat, nipaata, oqaasiinnaatigut, pissusilersuutaannut imaluunniit timikkut allannguutaat tunngavigalugit paasisarpaat qanoq unnuk ilaatigut ingerlassanersoq, tassa ilaatigut imigassaq akuutinneqartussanngortoq paasereertarpaa. Allaat oorumik meeqqamut tunisinerinnaq imaluunniit anaanasup illulerinerinnaq tunngavigalugit meeqqap pasitsareernera takkuttarpoq.

Taava meeqqap ullua aallartittarpoq ernumanermik, annilaanganermik aammalu sooranermik. Atuarfiliartarpoq uummatimini kassuteqarluni, eqqarsaatini atuarfimmiiittarnagit. Eqqarsaatigisarpaa: unnugu qanoq pisoqassava? Sumi sinissaanga? Kiamita paarissavaanga? Angajoqqaama imernissaat unitsissinnaavara? Qanortoq unitsinniarsarilara? Meeqqat ilaat allaat angajoqqaami imigassaat toqqortarlugu imaluunniit kuillugit unitsinniarsarisarpaat, kisianni tusaaneqanngikkaangamik iluaqutaanngikkaamik aliasunneq, pakatsineq aammalu imminut pisuutitsineq misigisarpaat. Ullaamiit unnuk tungaanut meeqqap timaani “uumanissamut alarmi” ingerlaavartumik ikumalersartarpoq. Tamanna meeqqap tarnikkut timikkullu peqqissusaanut kingunerluuteqartarpoq.

Aamma meeqqat amerlanerit nipangiussisarlutik pisarput, allaat angajoqqaaminnik illersuisalersartarput. Aalakoortarnerat toqqortertarlugu, allanut oqaluttuarisarnagu aammalu angerlarsimaffimmi ajornartorsiutit nammineq nammattarlugit.

Piffissap ingerlanerani meeqqap eqqarsartaatsimini taamaattussaannartut asanninneq isikkoqarsorilertarpaa. Tamanna meeqqap inuunermi kingusinnerusukkut nammineq atugarisassanut sunniuteqartarpoq. Taamaattumik meeqqat ilaat nammineq imigassamut ajornartorsiuteqalersarput imaluunniit allanut tatiginninniarnaq ajornartorsiutigilersartarlugu. Tamanna ilumoorpoq. Tamanna allanngortariaqarluinnarpoq.

Naleqqamiit meeqqat pisinnaatitaaffii tunngaviusutut isigaagut. Meeqqat tamarmik toqqissimasumik, asannittumik aammalu peqqinnartumik avatangiiseqartumik peroriartornissamut pisinnaatitaaffeqarput. Meeqqap pitsaasumik peroriartornissaa tassaavoq

angerlarsimaffik toqqissisimasoq, angajoqqaat akisussaassuseqartut aammalu inuiaqatigiinni ataatsimoorneq nukittoq.

Taamaattumik inersimasut maligassiuisuunissaat pingaaruteqarpoq. Allanguineq meeqqani kisimi aallartinneqarsinnaanngilaq, aallartittarpoq inuusuttumit, angajoqqaamit, inuiaqatigiinni aqutsisumit aammalu utoqqartatsinnit.

Meeqqat namminneq imminut illersorsinnaanngillat. Taamaattumik inersimasut inuiaqatigiillu ataatsimoorlutik akisussaaffik tigusariaqarpaat iliuuseqaqataallutillu.

Aamma eqqaamassavarput nunatsinni ajornartorsiutit ilaat oqaluttuarisaanitsinnit immikkoortinneqarsinnaanngimmata. Nunasiaataasimanerup kinguneri inuiaqatigiitsinni suli qamuuna malugisimaneqartarput. Oqaluttuarisaanerup ilaani oqaatsitta, kulturitta aammalu kinaassutsitta annertuumik naqisimaneqarsimamera kinguaariinnut ingerlaqqippoq. Inuit amerlasuut nammineq naleqartitsinerminni annasaqarsimapput, inuiaqatigiillu ilaanni anniarneq, nipangiussineq aammalu kingornussatigut ajoqusersimaneq ingerlaqqittarsimallutik. Tamanna ilaanni imigassamut qimaaffissarsiornermik kinguneqartarsimavoq. Taamaattumik ajornartorsiut inuit ataasiakkaat pisuussutiginerinnaanngilaat. Taamaattumik aamma aaqqiineq tassaavoq inuiaqatigiinnik tamakkiisumik nukittorsaaneq, kalaallit kinaassutsiminnik, kulturiminnik aammalu inuiaqatigiittut naleqartitaminnik tamattaalluta utertinneqaqqittariaqarpugut. Taamaaliornikkut inuiaqatigiit nukittuut siunissami pilersikkiartuaassavagut.

Naleqqamiit upperaarput uaguussuserput, kalaaliussuserput aammalu kinaassuserput nukittunerpaaq utertariaqalersoq. Inuit kalaallit uumassusermik, ataatsimoornermik aammalu uumaniallaqqinnermik tunngaveqarput. Tamanna inuiaqatigiitsinni nukittuutut tunngavigeqqittariaqalerparput, annaasagut amerlavallaaleqaat, sumiginnakkagut amerlavallaaleqaat, ajortuliornerit amerlavallaaleqaat.

Taamaattumik pinaveersaartitsineq, ilaqutariinnut siusissukkut ikiorsiineq, katsorsaanerit pitsaasut aammalu innuttaasut peqataatillugit suliniutit nukittorsarneqartariaqarput. Kalaallit Nunaanni pissutsit nunanut allanut sanillinneqarsinnaanngillat. Nuna inukitsuuvoq, inuiaqatigiillu qanittumik ataqatigiipput. Taamaattumik aaqqiissutit aamma nunatsinni pissutsinut naleqqussagaassapput.

Paarisap suliniutai aammalu ilisimatusarnerit takutippaat meeqqat inuusuttullu pitsaasumik attaveqarnikkut, inuiaqatigiinni ataatsimoornikkut aammalu kulturikkut kinaassuseqarnermik nukittorsarneqarsinnaasut. Taamaattumik kulturitta, oqaatsitta aammalu ataatsimoornitta nukittorsarneri pingaaruteqarput, inuiaqatigiinni imminut tatigineq aammalu imminut naleqartinneq annertusarneqassappata.

Aamma inuiaqatigiittut imminut aperisariaqarpugut: meeqqanut qanoq maligassiuisoqarnerisugut. Tassa imigassamut tunngasut tamaasa annertuumik oqallinnerit pisariaqalerput atueriaasitsinnillu allannguissamut ilanngullugu oqallisigalugu, tamatta iliuusissamut kivitseqataasariaqalerpugut, inuiaqatigiittut ataatsimut nukigut atorlugit.

Naleqqamiit takorusupparput Kalaallit Nunaat tassaassasoq, sukkulluunniit meeqqap ernumanani itersinnaaffia. Nuna meeqqap angerlarsimaffimmini toqqissisimanermik misigiffia. Nuna inuusuttup imminut naleqartittut misigiffigisaa aammalu siunissamut isumalluartuuffigisaa. Angorusupparput inuiaqatigiittut allannguerrujussuortoqarnissaa, imigassaq pillugu politikkikkut, kisianni aamma eqqarsariaatsikkut.

Meeqqat pitsaanerpaamik atugassaqartinneqassapput, taamaalillutik siunissami nammineq nukittuunik, akisussaassuseqartunik aammalu allanut asannittunik innuttaaqataasinnaaqullugit.

Naleqqamiit upperaaput inuiaqatigiinnik nukittorsaasoq tassaasoq asanninneq, akisussaaffik, ataatsimoorneq aammalu kulturitsinnik tulluusimaarfiginninneq. Taamaattumik imigassaq pillugu allanguineq inatsisiliinerinnaassanngilaq, tassaassaaq inuiaqatigiittut imminut uterfigeqqinnerput. Uterfigeqqillugu kinaanitta, qanoq inuunissatta aammalu qanoq kinguaassatsinnut nunamik tunniussinissatta aalajangiiffiginissaa.

Siunissaq meeqqaniippoq. Naalungiarsuit ullumikkut inunngortut aammalu kinguaassat tulluittut nunatsinni pitsaanerpaamik inuuffeqarnissaat inuiaqatigiittut akisussaaffigaarput. Naleqqamiit upperaaput siunissaq anguneqarsinnaasoq tassaasoq: Kalaallit Nunaat inuuffigiiminartoq, toqqissisimanartoq aammalu meeqqanut pitsaanerpaamik periarfissiisoq. Nuna inuiaqatigiittut ataatsimoorfiusoq, inooqataanerup, asanninnerup aammalu akisussaaffiup tunngavigisaat nukittuut tunngavigalugit ingerlanneqartoq. Tassanilu meeqqat qungujullutik peroriartussapput, annilaanganatik, kisianni isumalluarfigalugu siunissartik.

Qujanaq